

FRANCISCA DE ACULODI

Sariaren VIII Edizioa

Genero ikuspegia UPV/EHUko Gradu amaierako lanetan barne hartzearen FRANCISCA DE ACULODI Sariaren VIII. Edizioaren —2020/2021 ikasturtea— Osasun Zientziak jakintza adarraren epaimahaia bildu da, eta deialdi honetan honako Gradu hauetako aurkezturiko 4 lanak aztertu ondoren, epaimahaiak sariak honako lan hauei ematea erabaki du:

Euskaraz:

ELIKADURA OHITURA OSASUNTUA ETA ARIKETA FISIKOA SUSTATZEN OSASUN MENTALEKO EGUNEKO OSPITALEETAN: EMAKUMEEI ZUZENDUTAKO OSASUN PROGRAMA COVID-19 GARAIAN

Gaztelaniaz:

VISIBILIZACIÓN Y EMPODERAMIENTO DE INFANCIAS TRANS MEDIANTE EL ACOMPAÑAMIENTO PROMOVIDO POR LA ENFERMERÍA ESCOLAR EN LA ESCUELA PRIMARIA PÚBLICA

Deialdiaren 3. puntua betetzeko

“Epaimahaiak 2022ko otsailaren 18a baino lehen argitaratuko du deialdiaren emaitza <https://www.ehu.eus/eu/web/berdintasuna-direccionparalaigualdad/-/francisca-de-aculodi-viii-edizioa> orrian, honako hauen berri emanez: irabazlearen izena, tutorearen izena eta Saila, zein Gradu eta ikastegikoa den, eta saritutako lanaren edo lanen laburpena”.

Euskaraz eginiko lanaren irabazlea:

Naia Gamboa Basterra

Erizaintzako gradua (Medikuntza eta Erizaintza Fakultatea)

Tutorea: Leyre Gravina Alfonso

**ELIKADURA OHITURA OSASUNTSUA ETA ARIKETA FISIKOA SUSTATZEN
OSASUN MENTALEKO EGUNEKO OSPITALEETAN: EMAKUMEEI
ZUZENDUTAKO OSASUN PROGRAMA COVID-19 GARAIAN**

LABURPENA:

Sarrera: Osasunaren Munduko Erakundeak, 2020ko martxoaren 11n, Koronabirus gaixotasuna pandemia gisa adierazi zuen geroztik, ezarritako konfinamenduak, kalte psikologiko, fisiko zein sozialak nabarmen areagotu ditu, batez ere, giza talde kalteberenen artean, hots, patologia kronikoak dituzten pertsonak. Konfinamenduaren ondorioz, nabarmen areagotutako inaktibitate fisikoak eta elikadura ohitura ez osasuntsuek erakutsi dute, osasuneko ondorio kaltegarri anitzen indikatzaile adierazgarri direla hots, alterazio metabolikoen areagopena.

Honek batez ere, Nahaste Mental Larridun populazioarengan ondorio negatiboak izan dituela baieztatzen da, bereziki, tratamenduaren jarraitasuna oztopatuz eta bizi ohitura ez osasungarrietan isladatuz, populazio orokorrarekin alderatuz neurri handiagoan eman direlarik. Gainera, gaur egungo gizarte patriarkatuek ezartzen dituzten genero desparekotasunek, nahaste mentalen igoerarekin erlazio estua dutela behatu izan da eta hortaz, elikadura ohitura osasungarri eta ariketa fisikoak burutzeak oztopo nabaria suposatzen du, etorkizuneko ongizate eta osasun egoera baldintzatuz.

Helburua: Nahaste Mental Larridun emakumeek sufritzen dituzten genero desparekotasunarekin harremandutako osasunaren desabantailak behatu ostean, Osasun Programa honen helburu orokorra, COVID-19 garaian, elikadura ohitura osasuntsua eta ariketa fisikoa sustatzea da, Bizkaiko Osasun Mentaleko Sareko Eguneko Ospitaleetako emakumeen artean.

Metodologia eta Osasun Programaren garapena: Bizkaiko Osasun Mentaleko Sareko 17 Eguneko Ospitaleetan asistentzia jasotzen duten Nahaste Mental Larridun emakumeak populazio dianatzat hartuta, genero desparekotasunak suposatzen dituen osasun desabantailak, eta gainera nahaste mentala izatearekin lotuta doazen arrisku faktoreak kontuan izanda, COVID-19 garaian bizi ohitura osasungarriak bereganatzeko ariketa fisikoaren eta elikadura ohitura osasungarrien sustapen programa bat garatuko da. Osasunaren Sinesmenen Modeloan oinarriturik, Osasun Programaren saioak 3 sinesmen ardatz gisa izanik garatuko dira; sentikortasunaren, ondorioen larritasunaren eta aldaketei esker lor daitezkeen onuren kontzientziarioa. Osasun Programaren saioak 4 helburu zehatz betetzeko xedearekin, 3 sail ezberdinetan sailkatu dira.

Ebaluazioa eta jarraipena: Ebaluazioa jarraia izango da, programan parte hartuko duten profesionalen eta populazio dianaren partetik burutuko delarik. Ebaluazioa egitura, prozesua eta emaitzen ebaluazioan sailkatuko da. Azken hau, Osasun Programaren aurreko, amaierako eta 6 hilabetera ezarritako kontroleko datuak alderatuz gauzatu da.

Gaztelaniaz eginiko lanaren irabazlea:

Helena Garcia-Gurtubay Sagredo

Erizaintzako gradua (Medikuntza eta Erizaintza Fakultatea)

Tutoreak: Ziortza Garcia eta Maite Iturbe

VISIBILIZACIÓN Y EMPODERAMIENTO DE INFANCIAS TRANS MEDIANTE EL ACOMPAÑAMIENTO PROMOVIDO POR LA ENFERMERÍA ESCOLAR EN LA ESCUELA PRIMARIA PÚBLICA

LABURPENA:

Introducción: En los últimos años las infancias trans* llegan reclamando intervenciones y espacios públicos competentes, pues el desarrollo de varios problemas de salud que sufren en la adolescencia y adultez (trastornos de ansiedad y depresión, autolesiones, infecciones de transmisión sexual, etc.) debido al estigma y discriminación, tienen su origen a edades tempranas. Es por ello que, además de responder a la actual insuficiencia de programas educativos para los profesionales en salud, docentes, estudiantes y familias, este proyecto pretende incidir en necesidades de las infancias trans* como son el acompañamiento y apoyo en su transición. Además se encuentra evidencia científica acerca de los beneficios que provoca cubrir dichas necesidades en edades tempranas.

Objetivo: Empoderar a las infancias trans* en su ámbito social, familiar y sanitario mediante la implementación, por parte de la enfermera escolar, del presente programa de educación para la salud basado en el acompañamiento.

Metodología: Se presenta un programa de educación para la salud que influirá en la población infantil perteneciente a la Educación Primaria obligatoria y su entorno. El programa pretende abordar aquellas situaciones de transición de la condición de transexualidad en las infancias (*), situaciones que suponen una transición vital, basándose en una teoría psicológica-sexológica caracterizada por la aportación de acompañamiento y apoyo a las infancias trans*, y su entorno, en su transición social, física, psicológica, etc.

Evaluación: Para evaluar la efectividad del programa se determinará la valoración de la estructura, el proceso y los resultados.